

Harjoituksesta elinvoimaa!

VUODENVAIHTEN jälkeä kunnassamme ja laajalti Kainuussa meitä koeteltiin toistuvilla ja pitkäkestoisillakin sähköjakelu- ja viestiliikenneongelmilla. Kainuulaisella sinnikkyydellä ja laajalla rintamalla tehdyllä yhteistyöllä selvisimme tuosta koettelemuksesta ja saimme kokemusta vastaisuuden varalle selvitä ilman sähköä.

Yhtenä havaintona tästä harjoituksesta jäi se, että on tärkeää pitää viestiliikenteen tukiasemat toiminnassa viimekädessä varavalmilla. Tämä mahdollistaa avun saamisen sähkökatkojenkin aikana. Oli ilo havaita kyläyhdistysten ja kanssaihmiesten pyytetön auttamishalu ystäviä, sukulaisia, naapureita ja erityisesti yksin maalla asuvia vanhuksia kohtaan. Kyläyhdistysten toiminta ansaitsee kiitokset. **Kiitos vielä kerran kaikille mukana olleille!**

Talven selkä on taittunut ja valoisaa kevättä kohti mennään. On aika nauttia keväisistä keleistä ulkoilun ja yhdessäolon merkeissä. Kunnan viimevuoden tilinpäätöstä valmistellaan positiivisella mielellä. Luvut näyttävät tällä hetkellä hienoista ylijäämää. Kuluva ja tulevat vuodet näyttävät talousmielessä haasteellisilta. Joudumme suunnittelemaan

ja toteuttamaan asioita yhä pienemmällä taloudellisilla resursseilla. Samaan aikaan olemme aloittaneet kuntastrategian uudistamisen. Tätä työtä tehdään yhdessä Teidän kaikkien kanssa. Haastankin kaikki ideoimaan ja tekemään myös uusia avauksia tässä työssä kohti parempaa huomista.

Tulevaisuuden kunnassa - mahdollisen maakunta- ja soteuudistuksen jälkeen - tarvitsemme edelleen palveluita vauvasta vaariin. Hyvät ja toimivat peruspalvelut ovat välttämätön edellytys kunnan elinvoiman kasvami-seksi. Tarvitsemme kuntaan uusia työpaikkoja, yrityksiä ja asukkaita. Hyvät palvelut houkuttavat osaltaan kuntaan uusia asukkaita. Ristijärven kunnan vahvuutena on, puhtaan luonnon, rauhan ja turvallisuuden ohella pidettävä kunnan läheisyyttä puolen tunnin ajomatkan päässä maakunnan keskuksesta. "Koti keskellä Kainuuta" luo hyvät puitteet maa-seutumaiseen vesistöjen äärelle tai Saukkovaaran laelle sijoittuvalle ympärivuotiselle asumiselle. Kuntana meidän tulee huomioida ja hyödyntää myös tämä kasvun mahdollisuus.

Kunnan elinvoimaisuuden kasvun kannalta sijainnilla on

merkitystä. Viitostie, rautatien ja lentokentän läheisyys ovat valteja tässäkin asiassa. Matkailun saralla puhdas ja monimuotoinen luonto eri vuodenaikoinen antaa elämyksiä pienissä asioissa kaikille matkailijoille. Mahdollisuuksia on erä-, kalastus- ja metsästysmatkailussa. Meillä on hyvät houkuttimet ja mahdollisuudet monimuotoiselle matkailulle niin pienten mikrotason yritysten kuin suurempienkin matkailualan yritysten toimesta. Tällä hetkellä matkailun laajenemisen ja kehittymisen näkökannalta majoituskapasiteetin niukkuus on yhtenä rajoitteena. Sitä pitäisi saada monin verroin lisää, jotta päästäisiin kasvun tielle ja markkinoimaan matkailua tehokkaasti. Monimuotoinen kotimainen ja kansainvälinen matkailubisnes pyörii tällä hetkellä Suomessa hyvällä sykkeellä. Tähän virtaan olisi Ristijärvelläkin hyvä päästä mukaan.

Tässä muutamia ajatuksia joita on noussut esille, unohtamatta Ristijärven valkoista ja harmaata graniittia sekä monimuotoista metsä-, vaara- ja järviluontoa.

Mukavaa kevättä kaikille!
Petteri Seppänen
kunnanjohtaja

KYLÄKIERROKSET 2018

Millaisena haluat nähdä Ristijärven kunnan v. 2025? Käsilläsi on vaikuttamisen paikka tulevan ensi kesänä valmistuvan kuntastrategian rakentamisessa.

Kuntalaisten, yritysten ja yhdistysten kuulemiset toteutetaan kyläkiertoksella seuraavasti:

Hiisijärvi, kylätalo: ma 26.2. klo 18-20

Pyhäntä, kylätalo: ke 28.2. klo 18-20

Uva, kylätalo: ma 5.3. klo 18-20

Jokikylä, Katajasuontie 2: ti 6.3. klo 18-20

Kirkonkylä, Pyrylä: to 8.3. klo 18-20

Kyläyhdistyksiä pyydetään kokoamaan kylien kaikkien toimijoiden yhteiset terveiset ja pitämään siitä lyhyen alustuksen tilaisuudessa. Kunnanjohtaja tuo kunnan tervehdyksen tilaisuuteen.

Ristijärven kuntalaiskysely 2018

Ristijärven kunnassa laaditaan uutta kuntastrategiaa. Millaisena haluat nähdä Ristijärven v. 2025? Käsilläsi on vaikuttamisen paikka tulevan ensi kesänä valmistuvan kuntastrategian laatimisprosessissa. Tuo rohkeasti esille ajatuksesi ja kehittämisesityksesi. Rakenna tulevaisuuden kuntaa yhdessä.

Kuntalaiskysely löytyy Ristijärven kunnan internet -sivulta www.ristijarvi.fi. Kyselylomakkeita on saatavilla myös mm. kunnantalolta ja kirjastosta. **Lomakkeen palautus 29.3.2018 mennessä** Kunnantaloon Kyläkaivolla olevaan palautuslaatikkoon tai postitse os. Ristijärven kunta, Aholantie 25, 88400 Ristijärvi tai sähköpostitse yhteis-palvelvelu@ristijarvi.fi. Toivomme kyselyyn runsaasti vastauksia.

Alla kuntalaiskyselyn kysymykset, joihin voit vastata myös erilliselle paperille:

1. Ikä
2. Sukupuoli: nainen, mies
3. Yhteys Ristijärven :
a) Asun vakituiseen Ristijärvellä
b) Käyn työssä Ristijärvellä
c) Vapaa-ajan asukas
4. Millaisia palveluja Ristijärvellä tarvitaan tulevaisuudessa kuntalaisten hyvinvoinnin takaamiseksi?
5. Mitkä nykyiset palvelut toimivat hyvin?
6. Jos jotakin palvelua joudutaan vähentämään, niin mitä? Voisiko mielestänne joku toinen taho kuin kunta tuottaa ko. palvelun?
7. Mihin kunnan tulisi kaavoittaa uusia asuinalueita (haja-asutus-alue, kirkonkylä, vesistöjen äärelle)?
8. Mitkä ovat kunnan tärkeimmät vetovoimatekijät nyt ja tulevaisuudessa?
9. Miten elinkeinotoimintaa pitää kehittää? Mistä/mitä työpaikkoja, yrityksiä Ristijärvelle?
10. Mihin kunnan tulisi erityisesti keskittyä tai panostaa tulevaisuudessa?

Rakennetaan yhdessä kunnan ja kuntalaisten parhaaksi tulevaisuuden Ristijärveä!

Elma Kinnunen 100 vuotta 7.4.2018.

PÄIVÄÄ VIETETÄÄN sukulaisten ja tuttavien kesken Seurakuntakodilla. Vastausta pyydetään 15.3. mennessä, puh. 040 7281 254 Tuula tai 050 3093 077 Sirkka.

Millaista oli olla lapsi lähes sata vuotta sitten, kysyin Elma Kinnuselta. – Pienestä pitäen on pitänyt auttaa missä on kyennyt, hän vastaa. Suomussalmella 17 kilometrin päässä kirkonkylästä syntynyt Elma kävi jo kahdeksanvuotiaana isänsä kanssa põlimetsässä. Kirkonkylän koulu oli liian kaukana ja täynnä oppilaita, asuntola samoin. Yhdeksänlapsisen perheen toiseksi vanhinta lasta tarvittiin kotona. Elämä opetti neuvokasta tyttöä selviämään kaikesta vastaantulevasta. Rippikoulun käymiseen silti löytyi tilaisuus.

Hyrnsalmelta kotoisin olleen miehensä kanssa Elma muutti Ristijärvelle v. 1940. Sota-ajan muistelemisen saa valoisan ikäihmisen mielteli-ääksi. Kirjeitä rintamilta odotettiin ja pelättiin.

Onnekseen Elma sai miehensä sotien jälkeen takaisin. Lapsia siunaantui seitsemän, kaksi poikaa ja viisi tyttöä. Nuorimman ollessa 3-vuotias Elma aloitti työn koulun keittolanhoidtajana v. 1959. Elman tytär Eila kertoo, että moni yhä muistaa sen pienen ja pyöreän keittolanhoidajan.

Elmaa naurattaa. – Ja yhä hän on elossa. Työtä keittolassa kesti 22 vuotta eläkeikään saakka.

Leskeksi v. 1979 jäänyt Elma muistelee rakkaudella miestänsä ja lastensa hyvää isää. Mies oli osallistunut myös kotitöihin. Nykyisin kerhot ovat Elmalle tärkeitä, maanantaisin ystäväntupa ja joka toinen viikko seurakunnan

kerho. Elman kanssa jutustellessa tulee väistämättä mieleen, että hänen ikänsä on salaa lisätty vähintään 20 ylimääräistä vuotta. – Niin nuorelta hän yhä vaikuttaa.

Paljon onnea ja valoisia tulevia vuosia!
M.K.

Ristijärven menestyvät huskyharrastajat

PORUKKAAMME Saukkovaaran juurella kuuluu tällä hetkellä 33 siperianhuskyja lisäksi kaksi kaksijalkaista eli Pietikäisen Marjo ja Jussi. Ristijärvelle muutimme noin 15 vuotta sitten Jussin lapsuudenkotiin sen jäädessä tyhjilleen. Siperianhuskykennelimme Icesmile's on virallisesti muualla asustavien tyttäriemme Maritsan ja Miran nimissä, mutta alusta alkaen tämä on ollut koko perheemme yhteinen juttu. Alun alkaen harrastus sai alkunsa tyttäriemme sinnikkäästä kiinnostuksesta koiriin ja nimenomaan siperianhuskyrotuun. Lopulta koirille allerginen isä Jussikin saatiin innostumaan ja seuraukset ovat nyt nähtävillä. Ristijärvelle muutettaessa siperianhuskyja oli neljä ja tällä hetkellä tarhasta löytyy siis 33 yksilöä. Lukumäärään mahtuu 11 siperianhuskyja, jotka täyttävät nyt helmikuussa jo 13 vuotta. Nuorimmat viisi ovat hieman yli kaksivuotiaita. Osan kanssa on siis jo paljon yhteisiä muistoja ja nuorempien kanssa niitä hankitaan koko ajan lisää.

Onko kyseessä harrastus vai jo elämäntapa on kysymys, johon on hieman vaikeaa vastata. Joka tapauksessa tähän harrastukseen menevät kaikki aika, energia, rahat ja osin ystävätkin. Muille kuin koiraystäville kun ei enää jää juurikaan aikaa.

Siperianhusky on rotumääritelmän mukaisesti pitkän matkan nopeahko juoksija, joka kykenee vetämään myös kevyehköä kuormaa. Olemme omassa pienimuotoisessa kasvatustyössämme pyrkineet testaamaan ja vaalimaan rotumääritelmän mukaisia siperianhuskyja. Kilpailutoiminnassa olemme painottaneet ns. keskikipitkiä ja pitkiä matkoja.

Harrastuksessamme ykkösjuuttuna on kuitenkin koko ajan ollut retkeily koirien kanssa. Sivutuotteina tulevat kilpailut, käyttökoheet ja myös näyttelyt. Hyväkuntoisilla ja hyvin toimivilla koirilla on mukavaa retkeillä eli kilpailut tukevat tältä osin tätä tärkeintä retkeilypuolta. Koiriemme kanssa olemme käyneet esim. Haltintunturin huipulla "huiputtamassa" Haltin lukuisia kertoja. Niin ovat tehneet myös monet muut valjakkoharrastajat. Siitä voi kuitenkin olla varma, että omien koiriemme saavutuksia Kainuun korkeimpiin vaaroihin kuuluvan Saukkovaaran "huiputtamisista" ei aivan pian rikota.

Selvää on että edes kaikista siperianhuskyistä ei ole rekikoiriksi. Omalta osaltamme olemme halunneet testata koiriemme rodulle ominaisissa olosuhteissa. Retkeilemme vaativissakin olosuhteissa ja ajamme kisoissa pitempiä matkoja. Sulanmaan kärkeisoihin emme osallistu arkisilla rekikoirillamme.

Koirien koulutuksella on tietysti oma tärkeä merkityksensä, mutta koirilla monet ominaisuudet periytyvät aika suoraan kuten esim. johtajaominaisuudet. Koiravaljakossa on kaksi tehtävää jotka korostuvat. Hyvät johtajakoirat ovat mittaamattoman arvokkaita. Myös lähimpänä rekeä työskentelevät takimmaisat koirat ovat tärkeitä joutuesaan tekemään raskainta työtä. Nämä peräänantamattomat, purnaamattomat "duunarit" ovat lopputuloksen kannalta erittäin tärkeitä. Johtajien ja pyöröparikoirien välissä toimivat ns. tiimikoirat pääsevät helpommalla.

Jokapäiväiseen koirien hoitoon kuuluvat tarhojen siivoukset sekä ruokinnasta ja nesteytyksestä huolehtiminen. Lisäksi tulevat koirien liikunnan tarpeen ja muun

huomioinnin tarpeiden tyydyttäminen sekä talvella että kesällä.

Kisamatkoista voi mainita kilpailut mm. Venäjällä. Voitimme siellä mm. v. 2012 Kalevalaracen, joka oli tuolloin Venäjän Euroopan puoleisen osan pisin (440 km) rekikoirakilpailu. Voiton arvoa nostaa erityisesti se, että teimme tuon siperianhuskyilla. Lähtökohtaisestihan puhtaasti rekisteröidyt siperianhuskyt ovat hitaampia kuin ns. x-linjaiset "roduttomat" koirat joita on jalostettu ainoastaan juoksuominaisuuksiensa perusteella ilman rotukoirajalostusta kahlitsevia ulkonäkö ym. vaateita. Tuoreimpina saavutuksina voi mainita esim. viime talvikautena saavutetun keskikipitkien matkojen Suomen cupin voittamisen. Tämä talvikausi alkoi lähes kotimaisissa ajatun tammikuisen Ukkohalla-Paljakka-ajon kaksoisvoitolla nuoremman tyttäremme miehen kanssa isommassa 8-koiran luokassa.

Menestykset kisamatkoilla ja näyttelykehissä ovat tuntuneet

tietysti hienoilta, mutta luonnossa liikkuminen on kuitenkin se ykkösjuuttu tässä harrastuksessa. Aivan erityisen upeaa on, kun iso valjakko toimii hyvin yhteen ja luonto eri tavoin ilmenevänä on ympärillä. Ja luonto ja maisemat Ristijärvellä ovat upeita. Ajaminen koirien kanssa on mukavaa millä kelillä tahansa. Kotimaismissa monet satunnaiset kohtaamiset ihmisten kanssa koirien ajamisen ohessa ovat olleet myös mukavia. Ikäviä kokemuksia ovat olleet muutaman koiran loukkaantumiset kilpailumatkoilla. Ikävää on myös se, että koirien treenaamista ajatellen ajamiseen soveltuvia vaihtoehtoja on nykyisessä asuinpaikassa vähän eli käytännössä vain yksi. Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen koirien treenaaminen ei valitettavasti nykyisellään onnistu.

Koiravaljakon satunnainen kohtaaminen ei vaadi kanssakulkijoilta mitään erityistoimenpiteitä. Autoilijoiden, moottorikelkailijoiden ym. on muutoinkin ajettava varovasti ja huomioitava

se, että liikenteessä on myös muita. Pienten tai isompienkaan koirien omistajien ei tarvitse pelätä kohdattavaa valjakkoa. Rekikoirien käyttökokeissa yhtenä tehtävänä on esimerkiksi ns. häiriökoirien kohtaaminen ja ohittaminen. Siperianhuskyimme ovat tottuneet myös pienempiin koiriin, kun tyttäremme vierailivat tällä Ristijärvellä useinkin australianterrieriensä ja lapinporokoiran kanssa. Tällä hetkellä tarhoistamme löytyy 22 Suomen käyttö- ja/tai muotovaliota, osa näistä myös Venäjän käyttövaliota ja mestareita. Tähän mennessä ongelmia erilaisissa kohtaamislanteissa ei ole ollut. Koiriemme kanssa olemme olleet iloisia, kun reissuillamme olemme välillä nähneet muitakin ihmisiä, eikä aina vaan ainoastaan ilveksiä, ahmoja, hirviä, jäniksiä, lintuja...

Icesmile's kennelin kuulumisia ja tapahtumia voi seurata myös facebook-ryhmässä: Icesmile's Siberian huskies

Vapaa-aikatoimi tiedottaa

Kerhotoiminta:

Alakoululaisten liikuntakerho perjantaisin klo 12.45–13.30. Kerho on maksuton. Kerhon järjestää Ristijärven kunnan vapaa-aikatoimi yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa. Lisätietoja saat vapaa-aikaohjaajalta Elisa Pääkköseltä p. 044 7159 310 tai elisa.paakkonen@ristijarvi.fi

Ristijärven nuorisotalo Nuokkari on avoinna ma klo 15–18, pe klo 18–21 ja la klo 18–21.

Senioreiden liikuntakerho Virtaalassa torstaisin klo 8.30–9.15. Kaiken ikäiset ja kuntoiset seniorit ovat mukaan tervetulleita! Kerho on maksuton. Kerhon

järjestää Ristijärven kunnan vapaa-aikatoimi. Lisätietoja saat vapaa-aikaohjaajalta Elisa Pääkköseltä p. 044 7159 310 tai elisa.paakkonen@ristijarvi.fi

Voimaa vanhuuteen -ohjelma

Valtakunnallinen Voimaa vanhuuteen – iäkkäiden terveysliikuntaohjelman päämääränä on edistää kotona asuvien, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (75+) itsenäistä selviytymistä ja elämänlaatua terveysliikunnan avulla.

Toimintakyvyn heikkoudella tarkoitetaan esimerkiksi ennakoivia liikkumisongelmia, alkavia muistisairauksia tai lievää masennusta, jotka voivat johtaa liikkumisen rajoittumiseen ja avun tarpeen lisääntymiseen. Terveysliikunta on osoitettu tehokkaaksi ja edulliseksi tavaksi edistää ihmisten hyvinvointia laaja-alaisesti. Ikäihminen voi lisätä hyvinvointiaan osallistumalla mm. liikuntaneuvontaan, lihasvoima- ja tasapainosisältöistä ohjattuun liikuntaan hyödyntämällä arkiliikunnan mahdollisuuksia ja ulkoilua

Toiminta järjestetään ottamalla käyttöön Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa kehitettyjä hyviä toimintatapoja järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyönä. Ohjelmaa koordinoi Ikäinstituutti sosiaali- ja

terveysministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tuella. Voimaa vanhuuteen ohjelmalla on tarjota apuja kunnille oikean kohderyhmän tavoittamisesta ja matalan kynnyksen liikuntaneuvonnasta aina vinkkeihin voimaa ja tasapainoryhmien toimintaan sekä ulkoilu-ystävöitymään.

Ristijärvellä kunnan vapaa-aikaohjaaja **Elisa Pääkkönen** käy Voimaa vanhuuteen

– koulutuksen maaliskuussa ja käynnistämme ohjelman mukaista toimintaa kaikille ristijärveläisille ikäihmisille, ilman tarkkaa ikärajaa kevään 2018 aikana. Otamme mielellämme vastaan myös kuntalaisten ideoita siitä, millaista tukea ikäihmiset omaan hyvinvointiinsa tarvitsisivat.

Ohjelmaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa <http://www.voimaavanhuuteen.fi>.

Elisan tavoittaa sähköpostitse elisa.paakkonen@ristijarvi.fi tai puhelimitse 044 – 7159 310.

Ristijärven lainajvästö (viljamakasiini)

LAINAJVÄSTÖN rakentamisen aikoihin valmistui Suomeen (joka kuului tuolloin Venäjään) uusi lainsäädäntö, jonka mukaan kansanopetus ja avuntarpeessa olevista ihmisistä huolehtiminen oli siirrettävä kirkolta ”yhteiskunnalle”. Tämän johdosta ristijärveläiset päättivät 29.11.1867 pidetyssä kappelikokouksessa perustaa oman ”kunnallishallituksen”, jonka esimieheksi valittiin kappalainen F.F. Lönnrot ja varaesimieheksi lastenopettaja Paavali Kemppainen. Kuntaa hoitamaan valittiin kunnallislautakunta esimiehenään Tuliniemen Lauri Keränen. Näin oli Ristijärvi erotettu Hyrynsalmesta omaksi kunnakseen. Ristijärven seurakunta itsenäistyi vasta kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin.

Ristijärven lainajvästö rakennettiin v.1865-66. Pappina oli tuolloin v. 1860 virkaansa valittu Frans Fredrik Lönnrot, Kalevalan kokoojan Elias Lönnrotin veljenpoika ja myöskin Eliuksen kasvatipoika.

Kesän 1865 viljasato oli huono, joten Ristijärvellekin alettiin rakentaa viljavarastoa, josta talolliset saivat lainata siemenviljaa seuraavina keväinä. Myös vuosi 1867 oli edellisiäkin huonompi. Kerjäläisiä vaelteli pitkin pitäjää, ja ihmisiä kuoli nälkään. Lainajvästöön piti rakentaa kaksinkertaiset seinät varkaiden varalle. Sisäosaan tehtiin neljä osastoa jyvillä; siemenruis, siemenohra, syöntiruis ja syöntiohra. Kerrotaanpa kuitenkin jonkun nälkäisen yrittäneen porata lattiaan reiän ulkokautta saadakseen apua epätoivoonsa. Jyviä lainattiin vain niille, joiden tiedettiin pystyvän palauttamaan lainaamansa viljamäärän hyvinä satovuosina. Näin ollen viljavarastosta ei ollut juurikaan apua köyhille torppareille ja talottomille; ainoastaan tuolloin, jos he saivat töitä taloista, ja näin ollen jyviä työtänsä vastaan. Talolliset olivat velvoitettuja ”työllistämään”, mutta kaikkien voimavarat eivät riittäneet köyhien elättämiseen.

1870-80 -luvut olivat sadoiltaan parempia kuin 1860 -luku, mutta vuodet 1892-93 olivat jälleen katovuosia. Viljanhakuun liittyy myös tuon ajan suurin joukkohukkuminen Seitenoikean koskien pyörteisiin. 5. kesäkuuta 1892 pihlajavaaralaiset viisi miestä, Torpparit Herman Möttönen, Jeremi Tolonen ja Matti Kinnunen, sekä talolliset Eeli Mulari ja Jaakko Pyykkönen lähtivät pitkällä jokiveneellä noutamaan Hyrynsalmelta kevätkylvöä varten ohran siemeniä. Hyrynsalmelta mukaan lähti kotimatkalleen Jokikylän Mutkalan Eeli Keränen, joka oli Hyrynsalmen kunnan hallituksessa luottohenkilönä. Koskenlaskijaksi veneeseen oli otettu Väärälän Matti. Koskissa täpötäysi vene kaatui, ja vain laskumies pelastautui kosken keskellä olevalle karille. Kerrotaan, että avunhuudot olivat kuluneet toistakilometrin päähän kirkkovaaralle, mutta siellä oli arveltu, että kukapa se helluntaina on matkalla, ja oli myös luultu, että Seitenoikean ”pirut” siellä kummitelevat ja pitävät iloaan. Ainoa Matin lisäksi pelastunut oli Herman Möttönen, jonka Kokkovaaran tytöt olivat saatumalta myöhemmin päivällä löytäneet kallistuneeseen kuuseen tiedottomana käpertyneenä. Toiset viisi hukkuivat.

Seuraavat katovuodet koettiin vain kymmenen vuotta myöhemmin, v. 1902-03. Itsenäisen Suomen ensimmäisenä kesänä 25.8.1918 halla turmeli viljasadon monin paikoin. Tuolloin myös lainajvästö oli tyhjä. Ihmisillä ei ollut rahaakaan, joten tehtiin poikkeuksellinen ratkaisu ja annettiin lainajvästön varoista rahaa siemenviljan ostoon. Lainan takaisinmaksuaika oli kolme vuotta. Seuraavan kerran lainajvästön tarve oli suuri vuoden 1928 katovuoden jälkeen, jolloin kunta anoi valtioneuvostolta 150 000 markan lainaa siemen- ja syömäviljan ostoon kunnan yhteisellä takuulla.

Lainajvästöä käytettiin vielä sodanjälkeen, mutta 1950-luvulla se kävi tarpeettomaksi. Tuolloin

kunnan taloustirehtööri Tuomelan Oskari Mikkonen oli pyytänyt kauppias Veikko Leinosta tyhjentämään lainajvästön.

1960-luvulla lainajvästö siirtyi v. 1959 perustetun Ristijärvi-Seuran omistukseen, ja viljamakasiiniin päätettiin perustaa kotiseutumuseo. Pitäjiltä kerättiin vanhaa esineistöä, mikä varastoitui makasiinin pimeisiin sisätiloihin. Tuolloin sahattiin myös oviaukot viljasiloihin museotarkoitusta varten. Lahjoituksena saatiin mm. työkaluja, puuastioita, kupparinsarvet, poronlänget ja pyssyjäkin. Makasiinin lukko oli kuitenkin kehno, ja sisälle pääsi asiattomia kulkijoita tuhoten tavaroita. Museohankkeen kariuduttua ehjät esineet siirrettiin keskuskoulun varastoon.

V. 2008 viljamakasiiniin (millä nimellä rakennus kylällä paremmin tunnetaan) uusittiin mm. pärekatto ja oven lukko korjattiin.

Lainajvästön rakentamisen aikoihin valmistui Suomeen (joka kuului tuolloin Venäjään) uusi lainsäädäntö, jonka mukaan kansanopetus ja avuntarpeessa olevista ihmisistä huolehtiminen oli siirrettävä kirkolta ”yhteiskunnalle”. Tämän johdosta ristijärveläiset päättivät 29.11.1867 pidetyssä kappelikokouksessa perustaa oman ”kunnallishallituksen”, jonka esimieheksi valittiin kappalainen F.F. Lönnrot ja varaesimieheksi lastenopettaja Paavali Kemppainen. Kuntaa hoitamaan valittiin kunnallislautakunta esimiehenään Tuliniemen Lauri Keränen. Näin oli Ristijärvi erotettu Hyrynsalmesta omaksi kunnakseen. Ristijärven seurakunta itsenäistyi vasta kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin.

Lähteet:

Oiva Turpeinen: Ristijärven historia (2004)
 Salomo Pulkkinen: Ristijärven muistoja ja kuvauksia (1992)
 Suusanallinen tieto Eero Oikarinen, Untamo Pakkala
 Tiivistelmän lainajvästön historiasta on Ristijärven 150. syntymävuonna lähteistä koonnuttu 4.8.2017 Minna Pyykkönen

Hyvä OP Kainuun asiakas

Suljemme konttorimme Ristijärvellä 30.4.2018.

Siirtymäajan 1.2.-30.4.2018 kassapalvelut ovat avoimena keskiviikkoisin klo 9.30-12.30.

Ajanvarauksella palvelemme päivittäistä asiointia koskevissa sekä pidempää neuvottelu-aikaa vaativissa asioissa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 9.30-16.30.

Konttorin sulkeminen ei edellytä Sinulta mitään toimenpiteitä, esimerkiksi tili- ja lainanumerot sekä maksukortit säilyvät ennallaan. Laskujen maksussa käytössäsi ovat edelleen suoramaksu, maksupalvelu ja e-laskupalvelu.

1.5.2018 alkaen palvelemme Hyrynsalmen konttorissa ajanvarauksella kaikkina arkipäivinä (ei kassapalveluita).

Kassapalvelut ovat tarjolla arkipäivisin klo 9.30-13.00 Kajaanin ja Sotkamon konttoreillamme.

OP Kainuu

SAUKKOVAARAN LATURETKI

sunnuntaina 11.3.2018 klo 9-16

Saukkovaaran laturetki kierteleee kauniissa ristijärveläisissä vaaramaisemissa. **Reitti poikkeaa tavanomaisesta** vaikean lumi- ja jäätilanteen vuoksi, katso kartta. **Ilmoittautuminen, lähtö ja maaliintulo ovat Saukkovaaran kuuluttamoraakennuksessa Saukkovaarantie 12**, jossa myös wc- ja saunatilat sekä alakerran kahviossa keittolounas. **Reitti koostuu** Saukon 9 km vaativasta Fis -tason ladusta, lupsakasta lenkistä Koskikodalla 18 km ja/tai haastavasta lenkistä Tuulentuvalla 14 km, yhteensä 41 km. Saukkovaarasta Tuulentuvalle on vain perinteisen latu, Saukkovaaran 9 km ladulla ja Koskikodan ladulla on leveä baana, jossa on reunoissa kaksi latu-uraa ja keskellä luistelu- ja fatbikeura. Reiteistä voit valita itsellesi sopivimman tai hihdellä kaikki.

Osallistumismaksu 25 €, jonka voit maksaa myös liikuntaseteleillä, ryhmälennus -5 €/henkilö yli 10 henkilön ryhmässä. Osallistumismaksu sisältää, huollon (mehu ja rusinat) tauko- ja saunan ja keittolounaan maalissa Saukkovaaran peruskorjatussa kuuluttamoraakennuksessa.

Huoltopisteet avoimena klo 16 saakka. Koskikodan huoltopisteellä on mahdollisuus ostaa juomista ja pientä purtavaa

Lasten ja nuorten oma ohjattu laturetki Saukkovaaran maisemissa. Lähtö Saukkovaaran kuuluttamolta klo 11. **Osallistumismaksu 10 €** sisältää mehun ja keittolounaan.

FATBIKE -reitti 9 km ladulla ja Koskikodalle on samalla leveällä, koneella ajettavalla uralla kuin hiihtolatu. Osallistumismaksu 25 €, liikuntasetelellä käy, sisältää huollon ja keittolounaan.

Palautelomakkeen täyttäneiden kesken arvontaa.

Reitit karttaliitteessä Tule ja ota ystäväsiikin mukaan!

TERVETULOA SELÄTTÄMÄÄN SAUKKOVAARAAN

Tiedustelut:
 Kimmo Väisänen 044 012 1079 / kurvari@gmail.com
 Annamari Komulainen annamari.komulainen@gmail.com
 www.ristijarvenpyry.fi

Kysy majoitusta:
 p. 0442571857
 virtaala@virtaala.fi

LASKETTELURINTEET AVOINNA! www.saukkovaara.com

100-vuotista Suomea juhlistettiin yhdessä Ristijärvellä!

RISTIJÄRVEN KUNNALLA on ollut menneen ja kuluneen vuoden aikana useita syitä juhliin; juhlistimme kunnan 150-vuotista olemassa oloa, päivähoidon 40-vuotista ja kunnan koululaitoksen 120-vuotista työtä, kunnan kohta 70-vuotista kirjastotoimea ja erityisesti koko Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä. Itsenäisyyspäivän yhteinen vietto aloitettiin jo 5.12. kun Ristijärven keskuskoulun oppilaat ja päiväkodin lapset veivät kynttilät sankarihaudoille, jossa odotti jo yhteistyönä valmistetut havuseppeleet. Näin nuoremmat polvet muistivat itsenäisyytemme puolesta taistelleita. Varsinaisena itsenäisyyspäivänä pidettiin juhla-jumalanpalvelus kotikirkossamme, joka myös juhli 120-vuotista olemassaoloaan kirkkorakennuksena.

Itsenäisyyspäivän juhlintaa jatkettiin kunnan tarjoamalla itsenäisyyspäivän kahveilla Virtaalassa. Päiväkodin lapset ja koulun oppilaat saivat itsenäisyyspäivän kakun ja mehut koululla.

Itsenäisyyspäivän juhlapuheen piti uusi kunnanjohtajamme Petteri Seppänen. Juhlassa käytiin läpi erilaisten leikkien, laulujen ja pienten kuvaelmien avulla läpi Suomen ja koululaitoksen historiaa ja nykypäivää.

Tiineliisa Portano
Ristijärven sivistyspäällikkö/rehtori

Terve tänne tultuanne, suuret valta vierahamme, Suomennientä juhlimahan, ilo irti päästämähän. Nytpä yhdessä yhyimme, kiitokseen kykenemme, kunniaksi koto-Suomen, iloksi isänmaamme. 100-vuotista vanhusta, leikin, lauluin liehakoimme, sylin täydeltä siunaamme, näillä Väinäölän ahoilla, Kalevan kankahilla, Ristijärven rintehillä, kunnailla komian kylämme.

Kuulumisia kirjasto- ja kulttuuritoimesta

Kirjoitan tätä Lainan päivänä 8. helmikuuta, joka on myös kirjastojen PR-päivä. Tänä vuonna teema on Lukemalla kasvaa. Tähän liittyy läheisesti Lukukeskuksen Lue lapselle -kampanja, joka voidaan tiivistää kuuteen keskeiseen kohtaan lapselle lukemisen tärkeydestä: Lapsi, jolle luetaan, on itsevarmempi ja parempi kaveri muille. Lapsen sanavarasto moninkertaistuu. Lapsi menestyy paremmin koulussa. Lapsen lähtökohdat elämään paranevat. Perheissä keskustellaan enemmän. Lapsesta kasvaa aktiivisempi ja kunnianhimoisempi aikuinen.

Lukeminen siis kasvattaa empaattisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tarinoita ja sanaleikkejä jo ennen kouluikää kuullut lapsi saavuttaa paremman koulumenestyksen kuin ilman kirjoja elänyt lapsi. Tutkimusten mukaan lapsen menestymiseen elämässä vaikuttaa enemmän se kuinka paljon kotona luetaan kuin vanhempien sosio-ekonominen asema. Aktiivisille, uteliaille ja tavoitteellisille aikuisille on lapsuudessa luettu tavallista enemmän. Heidän on helpompi ilmaista mielipiteensä ja saavuttaa tavoitteensa. <http://luelapselle.fi/>

Tutuksi tulleen käytännön mukaan kirjastossa julkistettiin Vuoden Lainaaja joulukuussa.

Poikkeuksellisesti ansioituneita nimettiin viime vuonna kaksi kirjaston toimittua jo 30 vuotta nykyisellä paikallaan Aholantiellä. Vuoden Lainaajat, Hannu Heikkinen ja Terttu Suutari, valitsevat luettavaa monipuolisesti. Aktiivisina ja huolellisina kirjastonkäyttäjinä he muistavat läheistensäkin lukemistarpeita. Ukki tai mummi kirjastossa lapsenlapsensa kanssa on kovin toivottu näky.

Kirjastossamme lainoja kertyi viime vuonna 18 197 eli 377 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lasten ja nuorten kaunokirjallisuuden lainaus kasvoi 6 % ja tietokirjalainaus 14 % siitä huolimatta että lasten lukukerhotoimintaa ei ollut syyslukukaudella. Aikuisilla kaunokirjallisuuden lainaus väheni 4 % ja tietokirjalainaus 8 %. Kävijämäärässä 10 300 on laskua edellisestä vuodesta, mutta vastaavasti verkkokäyntien määrä on kasvussa. Kainet-verkkokirjastohan mahdollistaa varausten tekemisen ja lainojen uusimisen kotikoneilta.

Omatoimikirjastohankkeen tarjouskilpailu päättyi joulukuussa. Hankkeen toteutukseen voittaneen Axiell Finland Oy:n kanssa päästään Kainuun viidessä kirjastossa kevään kuluessa. Etenemisen vaiheista tiedotetaan aikataulun tarkennuttua.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen vuoteen 2017 mahtui kolme kirjailijavierailua, kaksi runomatineaa, kolme teatteriesitystä Ristijärvellä ja vierailu Oulun taidemuseossa ja kaupunginteatterissa, 14 näyttelyä kirjastossa ja Kyläkaivolla sekä Katvelan kesänäyttely. Lisäksi toteutui seurakunnan keskiviikkokerhon vierailu, lukupiirin ja Novellikoukun tapaamiset sekä eskarilaisten viikoittaiset kirjastokäynnit.

Ahkerat novellikoukkulaiset valmistivat vuoden aikana 45 peittoa jaettavaksi ristijärväläisille vauvoille lähivuosina.

Kulttuuritoimi järjesti tammikuussa 2018 yhdessä kirkonkylän kyläyhdistyksen ja Eläkeliiiton Ristijärven osaston kanssa teatteriretken Kuopioon. Kevään kuluessa on tarkoitus jatkaa teatterivierailuja ja mahdollisesti toteuttaa myös konserttimatka. Kajaanin kaupunginteatterin kiertueohjelmiston Vihreän Vihtametsän Uutisia esitetään lapsille 21.5. Virtaalassa.

Maritta Karjalainen
kirjasto-kulttuurisihteeri

Vuoden 2017 Lainaajat Hannu Heikkinen ja Terttu Suutari. Takana kuvassa Terttu Heikkinen, Vuoden 2014 Lainaaja.

Näyttelyt:

Oudot Örkit -käsityö ja kirjanäyttely Kyläkaivolla, keskuskoulun 2. luokka 27.2. -29.3.

VÄREILYJÄ

Maija Vanhatapion maalauksia Katvelassa 25.6.-5.8.2018

Maija Vanhatapio on Kajaanissa asuva ja työskentelevä kuvataiteilija ja Oulun taitelijaseura 63:n jäsen. Teokset ovat matkoja maisemiin. Ne ilmaisevat luonnossa liikkujan omia kokemuksia; näkymiä metsistä, veden ääreltä tai tunturin laelta. Värien, muotojen ja valon vuoropuhelua. Akryylimaalauksiin on tallennettu herkkiä tunteita ja luontokokemuksen vapauttavaa, pohjoista voimaa. Sekatekniikalla toteutetut kollaa-sini luovat puolestaan abstrakteja pintoja pelkistyksinä urbaaniympäristön erilaisista kohteista ja ilmiöistä. maijavanhatapio.fi

Eineliisa Heikkisen ompeluksia: Mirrit – näyttely lapsille ja lapsenmielisille kirjastossa 8.2. – 29.3.

MIRRI-näyttelyn taustaa:

Aihe tuotiin minulle kirjaimellisesti nenäni eteen. Tosin tajusin sen vasta syksyn tulleen, kun kiireinen kesä vaihtui lumen tuloon. Perttu, silloin 15-vuotias herrasmies, muutti asunnonvaihdon vuoksi luokseni Hiisijärven Syrjälään viime kiirastorstaina. Rohkenin ottaa hänet lemmikiksi, sillä tunnustan olevani ”cat minded”. Lapsuudenkodissani Pyhännäkylän Kiviojalla oli aina kissa. Kissan luonteeseen kuuluu vaaniminen ja metsästys. Minun piti luopua pikkulintujen ruokkimisesta kuluneena syksynä syystä, että herra alkoi syödä lintupais-tia joka päivä. Ilmestyiäpä eräänä aamuna sänkyni alle jäniksenpökanen, josta Perttu oli jo nauttinut pään. Kannoin sen ulos kuis-tille, mutta kissa toi sen yöksi taas ”jemmaan” sänkyni alle. Perulainen runoilija Pablo Neruda on tavoittanut olennaisen kissojen sieluelämästä runossaan: Oodi kissalle ...”Oi pikkuinen keisari ilman valtakuntaa, isänmaaton valloittaja, salongin pieni tiikeri, eroottittisen taivaskattojen lemmensulttaani” .... Näyttelyni on sikäli erikoinen, että taulujen eläimiä saa silitellä varovasti, mutta ei vetää hännästä.

Ristijärvellä 24.2.2018 Eineliisa Heikkinen

Kotona asumista tukevien palveluiden sisältö Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymässä

KAINUUSSA KOTONA asumista tukevat palvelut muodostavat kokonaisuuden, johon kuuluvat kotihoito, hyvinvointia tukevat kotikäynnit, muistineuvolatoiminta, omaishoito, ikäihmisten perhehoito, sosiaalihuoltolain mukaiset tukipalvelut sekä palvelusetelillä järjestettävät ostopalvelut.

Kotona asumista tukevat palvelut myönnetään yhdenmukaisin periaattein koko Kainuun alueella ja kotihoidon palvelut kohdennetaan Kainuun Soten hallituksen hyväksymien kriteerien mukaisesti apua tarvitseville. Kotona asumista tukevat palvelut tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä sekä itsenäistä selviytymistä ja osallisuutta.

Palvelutarpeen arvioinnin tekee uudelle asiakkaalle asiakasohjaaja. Palveluntarvetta arvioidessa huomioidaan asiakkaan tarpeen mukaan omaisten ja läheisten antama apu sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin palvelut.

Tilapäinen kotihoito kohdistuu asiakkaille, joiden hoidon ja palveluntarve ei ole jatkuvaa.

Säännöllisen kotihoidon palvelut kohdistuvat asiakkaille joiden toimintakyky päivittäisissä perustoiminnoissa on selvästi alentunut (liikkuminen, peseytyminen, pukeminen, puhtaudesta huolehtiminen, wc-asiointi, siirtymiset, ruokailu).

Kotihoidon sisältöön sisältyy myös **kotisairaanhoidon** tehtävät, kuten lääkehoito ja näytteenotto kotona, mikäli asiakas on toimintakykynsä puolesta esteellinen käyttämään terveyskeskuksen palveluja.

Muistineuvola toimii kotihoidon yhteydessä. Muistineuvolan kautta muistisairaat ohjataan tutkimuksiin ja seurantaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tavoitteena on oikea aikainen sairauden hoito ja toimintakyvyn heikkenemisen ehkäiseminen.

Omaishoidon tuki tarkoittaa kokonaisuutta, johon kuuluvat

hoidettavalle annettavat palvelut sekä omaishoitajalle maksettava hoitopalkkio, vapaa ja omaishoitoa tukevat palvelut.

Hyvinvointia tukevat kotikäynnit suunnataan säännöllisten palveluiden ulkopuolella oleville 75- vuotiaille henkilöille. Interventiot toteutetaan vuosittain ryhmätoimintana ja kotikäynteinä.

Kotihoidon tukipalvelut

Ateriapalvelu:

Kotiin kuljetettavan aterian myöntämisperusteena on toimintakyvyn aleneminen joko tilapäisesti tai pysyvästi eikä henkilö itse pysty laittamaan ateriaa eikä kykene järjestämään ruokailuaan muulla tavoin.

Liikkumisen tuki:

Tukipalveluna järjestetty liikkumisen tuki on tarkoitettu henkilöille, joilla on vamman tai sairauden mukana tuomaa liikuntarajoitteisuutta ja julkisen joukkoliikennevälineen käyttö on oleellisesti vaikeutunut. Asiakas maksaa taksipalveluista omavastuuosuutena linja-autolipun verran. Liikkumisen tukea myönnetään asiointikäyttöön ja sen yhteydessä tapahtuvaan virkistytymiseen. Tulot vaikuttavat tuen myöntämiseen. Ennen tuen myöntämistä kartoitetaan asiakkaan tosiasiallinen mahdollisuus hyödyntää ensisijaisesti kunnan asiointiliikennettä.

Kuntouttava päivätoiminta:

Kuntouttavalla päivätoiminnalla tuetaan kotona asuvia ikäihmiä ja heidän lähiverkostoaan. Painopisteenä on kuntouttava, ennaltaehkäisevä, toimintakykyä ylläpitävä, virikkeellinen ja ohjattu toiminta. Toimintaan osallistuminen tukee kotona pärjäämistä. Tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä, antaa vertaistukea, ylläpitää muistia, vähentää turvattomuutta ja yksinäisyyttä, edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä sosiaalista kanssakäymistä. Päivätoiminta sisältää

fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä tukevaa kuntouttavaa toimintaa mm. liikuntaa, ulkoilua ja muistikuntoutusta. Päivätoiminnassa asiakas on aktiivinen osallistuja.

Turvapuhelinpalvelu:

Turvapuhelinpalvelun tarkoituksena on tukea kotona selviytymistä ja lisätä tarvittaessa turvallisuuden tunnetta, sekä mahdollistaa avun saanti kotiin ympäri vuorokauden asuinpaikasta riippumatta.

Vaatehuolto, saattaja- ja asiointipalvelu:

Voidaan myöntää vain kotihoidon säännöllisille asiakkaille tarvehankintaan perustuen.

Siivouspalvelu:

Kotihoidon ei pääsääntöisesti anna siivouspalvelua. Hoitohenkilöstö avustaa asiakasta muun palveluntuottajan hankkimisessa.

Sotainvalidit:

10% sotainvalidit ovat oikeutettuja maksuttomiin valtion korvaamiin avopalveluihin ilman omavastuuosuuksia. Palveluihin kuuluvat mm. säännöllinen kotihoito ja tilapäinen kotisairaanhoidon hoito sekä tarvittavat tukipalvelut. Palvelut Kainuussa järjestää Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai palvelut hankitaan ostopalveluina. Palvelu perustuu palvelutarpeen arviointiin. Sotainvalidit ja omaiset voivat olla yhteydessä oman kunnan asiakasohjaajaan tai kotihoidon palveluesimieheen palveluntarpeen arviointiin liittyen.

Ristijärven kotihoidon yhteystiedot:

Palveluesimies Salla Heikkinen 044 715 9328
Omaishoidon ohjaaja Kaisa Juntunen 044 710 4471
Muistihoitaja Seija Haataja 044 797 0079
Asiakasohjaus: Asiakasohjaaja Irmeli Kempainen 044 744 8192

Teknisen puolen kuulumisia

Ristijärven kunnan määräaikaiseksi kiinteistöhoitajaksi valittiin ristijärveläinen Arto Valtanen, joka aloitti työt teknisellä puolella helmikuun alussa.

Teknisen puolen päällikkö Jari Hurskainen siirtyi lokakuussa Hyrynsalmen rakennustarkastajan virkaan. Hurskainen hoitaa Hyrynsalmen ohella myös Ristijärven rakennustarkastajan tehtävät Ristijärven toimistolla tiistaisin, jolloin toimisto-aika klo. 8-11, lisäksi myös parillisten viikkojen perjantaina. Hurskaisen tavoittaa puhelimitse numerosta 044-710 4434, jari.hurskainen@hyrynsalmi.fi. Teknisen päällikön virkaan Hurskaisen tilalle valittiin ristijärveläinen Ahti Mikkonen, puh. 044-7159 744, ahti.mikkonen@ristijarvi.fi.

Hankinta-asiamiespalvelut yrityksille

Hankinta-asiamiespalvelu helpottaa yritysten osallistumista julkisiin hankintoihin. Palvelu edistää kaiken kokoisten yritysten mahdollisuuksia osallistua nykyistä laajemmin julkisiin tarjouskilpailuihin.

Hankinta-asiamiespalvelusta yrittäjä/yritys löytää toimintamallit ja työkalut sekä ohjeet ja välineet, joiden avulla tarjouspyyntöjen löytäminen ja tarjouksen jättäminen sujuvat vaivatta. Palvelun kumppanietsintä mahdollistaa myös yhteistarjoustien jättämisen sekä mahdollisen alihankintakumppanin etsinnän.

Hankinta-asiamies Kainuu palvelee yrityksiä/yrittäjiä henkilökohtaisesti kaikissa tarjouspyynnön vaiheissa sekä seurannassa. Kainuulaisille yrittäjille/yrityksille asiamiehen neuvontapalvelut ovat maksuttomia. Hankinta-asiamies Kainuu vastuutahoina toimivat Kainuun kunnat, kaupungit ja Kainuun Yrittäjät ry.

Hankinta-asiamies on tavattavissa Ristijärven kunnantalolla:

pe 16.03.2018 klo 9-11	pe 06.04.2018 klo 12-14
pe 04.05.2018 klo 9-11	pe 08.06.2018 klo 12-14
pe 06.07.2018 klo 9-11	pe 17.08.2018 klo 12-14
pe 07.09.2018 klo 9-11	pe 05.10.2018 klo 12-14
pe 09.11.2018 klo 9-11	pe 14.12.2018 klo 12-14

Hankinta-asiamies Kainuu
 Kyösti Kauppinen
 p. 044 270 4739
 kainuu@hankinta-asiamies.fi
 www.hankinta-asiamies.fi

Ristijärven kunnan kehittämisspällikkö Oiva Jansson ja Kainuun hankinta-asiamies Kyösti Kauppinen.

Kainuun seurakuntayhtymä Nykytilanne Kainuussa ja Ristijärvellä

KAINUUN SEURAKUNNAT ovat tilanteessa, jossa negatiivinen jäsenkehitys, talouskehitys ja seurakunnallisten toimintojen jatkumisen turvaaminen edellyttävät muutoksia. Ongelmat olisi ratkaistava, mutta samalla etsittävä tapa ylläpitää seurakuntatyötä lähellä ihmisiä.

Kainuun seurakuntien yhteisen jäsenmäärä on pudonnut 23 % vuodesta 2000 vuoteen 2016 ja sama suunta jatkuu. Muuttoliike, ikärakenne ja siitä johtuva suuri kuolleisuus sekä kirkosta eroamiset ovat syynä kehitykseen. Suhteellisesti suurimpia menettäjiä ovat olleet pienet seurakunnat, kuten Ristijärvi. Jäsenmäärä vaikuttaa suoraan myös kirkollisverotuloihin eli seurakuntien talouteen.

Henkilöstöjärjestelyjä on tehty omassa seurakunnassamme siten, että osa viroista on yhdistetty ja osa on osa-aikaisia ja osa ostetaan Paltamon seurakunnasta (osa-aikainen lapsi- ja nuorisotyöntekijä). Tätä tietä ei voida enää paljon edetä.

Kaikki työmuodot ovat tärkeitä ja ne halutaan säilyttää vaikka osallistujamäärät vähenevät. Henkilöstön osalta olemme sillä tavoin haavoittuvaisia, että yhdenkin työntekijän poissaolo tai sairastuminen aiheuttaa hankaluuksia ja työn jatkuvuus kärsii. Seurakuntayhtymä mahdollistaisi toimintojen säilymisen ja poikkeustilanteiden henkilöstöjärjestelyt.

Yhteistyökuvioita

Kainuun seurakunnilla on jo yhteistyötä keskenään. Uusimpana, jo päätettynä hankkeena, on yhteinen keskusrekisteri, josta virkatodistukset tulevaisuudessa tilataan. Kajaanin rovastikunnassa, johon Kainuun seurakunnat kaikki kuuluvat, on myös selvitetty yhteistä taloustoimistoa. Hanke sai myönteisen vastaanoton sekä seurakuntien talouspäälliköiltä että rovastikunnan yhteistyön johtokunnan luottamushenkilöiltä.

Tilanne kehittyi edelleen niin, että Kainuun rovastikunnan kirkkoherrat ja talusojohtajat omissa kokouksissaan suosittelivat ulkopuoliseen henkilön tekemää selvitystä Kainuun seurakuntayhtymästä. Selvitysmieheksi valittiin organisaatiokonsultti, työnohjaaja Raimo Turunen.

Selvityksen tavoitteena oli etsiä tapa ylläpitää seurakuntatyötä Kainuussa lähellä ihmisiä. Taustalla siis oli jäsenistön väheneminen, talouksien heikkeneminen ja henkilöstön väheneminen. Sote- ja maakuntaudistusten vaikutusten arvioiminen on hankalaa tässä vaiheessa mutta luultavasti ne puoltavat suurempia yksiköitä eli seurakuntayhtymää.

Seurakuntayhtymän luonne

Kirkkolain ja -järjestyksen mukaan seurakuntayhtymä hoitaa mm. kirkollisverotuksen, yhteisten tulojen jaon seurakuntien kesken, suurimman osan talousasioista, henkilöstöasiat,

sopimukset, työterveyshuollon sekä virkojen perustamiset ja lakauttamiset. Seurakuntien varat ja veloitteet siirtyvät seurakuntayhtymälle. Monissa seurakunnissa suurin kysymys on juuri omaisuuskyymykset, metsät ja kiinteistöt. Kaikilla seurakunnilla niitä on, mutta eri määriä. Tässä asiassa seurakuntien ei pitäisi olla viimeiseen asti kiinni omissaan, vaan pitäisi katsoa myös yhteistä etua. Yhtymän muodostamisella pyritään saamaan säästöjä toimintakuluissa ja mahdollistamaan rakennusten säilyminen kunnossa. Yhtymällä on tähänkin asiaan aivan eri resurssit kuin pienellä seurakunnalla ammattimaisista kiinteistöasiantuntijoista alkaen.

Maakunnassa on pelkoa, että Kajaani suurena seurakuntana tulisi määräämään asioista. Enemmistöä se ei yhteisessä kirkkovaltuustossa saisi, Ristijärvi esimerkiksi saisi kokoaan suuremman painoarvon valittavassa yhteisessä kirkkovaltuustossa.

Kirkkovaltuusto päättää yhtymään liittymisestä

Kainuun seurakuntien kirkkovaltuustot päättävät maaliskuussa lähtevätkö mukaan seurakuntayhtymään. Yhtymä kuitenkin toteutuu, vaikka kaikki seurakunnat eivät lähtisikään siihen. Mielestäni seurakuntamme tilanteen ja tehtyjen selvitysten perusteella seurakuntayhtymä olisi hyvä ratkaisu Ristijärvellä. On hyvä, että olemme itse ajoissa liikkeellä ja vaikuttamme asioihimme. Mikäli tulevaisuudessa tapahtuu kuntaliitoksia, seurakunnan on tällöin seurattava mukana. Silloin seurakuntaa viedään liitoksiin, joihin emme voi itse vaikuttaa. Tärkeintä on se, että seurakuntatyö jatkuu entiseen tapaan ja mahdollisesti jopa lisäresurssein. Korostan tätä, että seurakunta säilyy seurakuntayhtymässäkin itsenäisenä ja sen kirkko, jumalanpalvelukset ja muu toiminta säilyvät ja jatkuvat.

Kirkkoherra Pauli Kivioja

Kainuussa on koulutettu vertaistukihenkilöitä opastamaan omasoten käytössä.

Omasote on nettipalvelu, jossa voi mm.

- Kirjata henkilökohtaisia hyvinvointi- ja terveystietoja kuten kotona tehtyjä mittaustuloksia
- Katsella laboratoriotutkimusten tuloksia
- Tehdä terveystarkastuksen ja saada terveystulosten tulokset
- Tarkistaa, varata, siirtää ja perua lastenneuvolan sekä tarkistaa ja perua suun terveydenhuollon vastaanottoaikoja
- Kysyä neuvoa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilta
- Löytää ajantasaista ja luotettavaa hyvinvointiin ja terveyteen liittyvää tietoa

Koulutuksen järjestäjänä toimi Kainuun Nuotta ry. Kouluttajana oli **Minna Heikkinen**.

Vertaistukihenkilönä Ristijärvellä toimii **Pertti Raninen**. Häntä voi pyytää esim. järjestöjen tilaisuuksiin opastamaan ko. asioissa. Sähköposti: pertti.raninen@sci.fi, p.040 5472786.

Ristijärven ensimmäinen omasotekoulutus järjestettiin Pyrylässä syksyllä.

Katajainen kansa – Suomi 100 -teos on ilmestynyt

KATAJAINEN KANSA -teoksen Suomi 100 -painos julkistettiin Kainuun liitossa 25.10.2017. Hankkeen toteutti Elias Lönnrot -seuran työryhmä, johon kuuluivat Elias Lönnrot-seuran puheenjohtaja, taiteen maisteri, MA Lasse Lyytikäinen, perinnetutkija, filosofian maisteri Maria Helo ja tekniikan tohtori, KLM markkinointipäällikkö Minna Komulainen.

Kainuun Edun yhteyshenkilönä on toiminut johtaja Tuomo Tahvanainen. Maakuntajohtaja Pentti Malinen, johdon assistentti Salli Mikkonen ja markkinointiasistentti Heli Pyykkönen ovat toimineet Kainuun liiton yhteyshenkilöinä. Kainuun liitto on tukenut teoksen painatusta.

238-sivuisessa julkaisussa on esitelty kuvin ja kertomuksin 84 kulttuuriympäristökohdetta Kainuun 224 maakunnallisesta kohteesta. Teos on historiallinen katsaus Kainuun kulttuuriperintöön, joten sen arvo säilyy.

Teoksessa kuvattuja Ristijärven kohteita ovat mm. Kivikylä, Jokikylä, Hiisijärvi, Kauppalan mylly ja Möykkyisenjoen silta. Hanke kattaa kaikki Kainuun kunnat, myös alun perin Kainuun maakuntaan kuuluneen Vaalan. Hankkeen toteutuksessa hyödynnettiin aikaisemmin laadittuja kuntakohtaisia kulttuuriympäristöohjelmia, valtakunnallisia

kulttuuriympäristölinjauksia ja -asiakirjoja.

Ohjelman tavoitteita olivat hyödyntämismahdollisuudet opetustyössä, kulttuuriympäristöjen elinkeinollisen käytön vahvistaminen, maakunnan kulttuuriympäristöjen tunnettavuuden ja säilyvyyden lisääminen ja maakunnan asukkaiden aktivoiminen huomaamaan elinympäristön ainutlaatuisuus. Lähtökohtana oli myös asukkaiden suuri kiinnostus kulttuuriympäristöjä kohtaan. Kohteilla on paljon annettavaa maakunnan elinkeinoelämälle, matkailulle, opetukselle ja viestinnälle.

Kohteiden valintaa ohjasi asiantunteva ohjausryhmä. Kainuun kunnissa on toteutettu Kainuun Ympäristökeskuksen toteuttamina lähes kattavasti

kuntakohtaiset kulttuuriympäristöohjelmat. Näissä ohjelmissa on listattu kulttuurisesti merkittävät kohteet kunnittain. Kainuun kulttuuriympäristöstä ja -perinteestä sekä nykyaikaisesta kulttuuriyrittäjyyden ja -matkailun osaamisesta voidaan johtaa merkittävää elinkeinotoimintaa.

TIEDUSTELUT:

Puheenjohtaja **Lasse Lyytikäinen**, Elias Lönnrot -seura ry, lyytikainenlasse@gmail.com, puh. 040 849 4569, ja johdon assistentti **Salli Mikkonen**, Kainuun liitto, salli.mikkonen@kainuu.fi, puh. 044 7100 872.

Teoksen vähittäismyyntihinta on 40 euroa + postimaksu.

PALVELUJA VETERAANEILLE

KUNTOUTUS JA KOTONA ASUMISTA TUKEVAT PALVELUT

Valtiokonttorin kustantamiin palveluihin ovat oikeutettuja kaikki sotiemme veteraanit, joilla on jokin rintamatunnus. Tällaisia tunnuk- sen omaavia veteraaneja on Ristijärvellä kirjoilla 23, joista miehiä 7. Keski-ikä heillä on n.93 vuotta.

Kuntoutusta voidaan antaa veteraanille joko Kuhmossa Hyvinvointi Sammossa annettavana laituskuntoutuksena tai avokuntoutuksena. Avokuntoutusmuotoja ovat mm. fysioterapia, hieronta, jalkahoito, toimintaterapia tai muu veteraanin tarpeeseen perustuva tuki, esi- merkkinä vaikkapa ulkoiluttaminen. Veteraani voi vapaasti valita kun- toutuksen antajan, edellyttäen että yrittäjä on Kainuun Soten hyväksy- mien palveluntuottajien luettelossa. Määrärahoja on edellisvuodesta korotettu, ja tänä vuonna kuntoutukseen on käytettävissä 1500 euroa veteraania kohti.

Kuntoutusta on haettava vuosittain. Hakemuksen tekee veteraani tai hänen valtuuttamansa. Myös omainen tai sosiaali- ja terveystvi- ranomainen voi olla aloitteen tekijänä. Hakemuslomakkeita ja apua niiden täyttämiseen saa mm. Pirjo Heikkiseltä, puh 044 715 9319 tai kotipalvelun henkilökunnalta.

Veteraanien kotona asumista tukevia palveluja voivat olla mm. ateri- apalvelut, siivous- ja vaatehuoltopalvelut, jalkahoito (myös näistä määrärahoista!), erilaiset pihatyöt, pienten apuvälineiden kuten kai- teiden ja luiskien asentaminen, sekä asiointi-, kauppa- ja saattajapal- velut. Rahoitusta näihin haetaan Kainuun Sotelta. Hakemuslomakkeita saa mm. Pirjo Heikkiseltä ja kotipalvelun henkilökunnalta. Palvelujen ostamista varten Kainuun Sote antaa joko palveluseteleitä tai tietyn summan arvoisia maksusitoumuksia.

Näiden palvelujen käytännön järjestelyistä vastaavat kotipalvelun palveluesimiehet ja asiakasohjaaja, jotka kartoittavat veteraanin tar- peet ja sopivat yhdessä veteraanin kanssa mitä palveluja käytettävissä olevilla määrärahoilla hankitaan.

Asiakasohjaaja Irmeli Kemppaisen tavoittaa numerosta 044 744 8192. Lisäksi hän on tavoitettavissa Kyläkaivolla joka toinen keskiviikko klo 10 - 11. (parilliset viikot).

Veteraanien leskille annetaan tänä vuonna kahdeksan 45 euron arvoista palveluseteliä. Loppuvuodesta niitä voidaan antaa lisää, mikäli rahoja on jäljellä.

TAKSISETELIT JA MUU LIKKUMISEN AVUSTAMINEN

Veteraanien liikkumisen tukemiseen ei ole omaa järjestelmää, vaan käytäntö on sama kuin muun vanhusväestön osalta. Kunnan tukemien kutsutaksireittien varrella asuvat voivat käyttää sitä. Kauempana asu- vat voivat hakea sosiaalihoitolain tai vammaispalvelulain mukaista tukea. Asiakasohjaajalta saa tarkempia tietoja.

SOTAVETERAANILIITON AVUSTUKSET

Sotaveteraaniliitto voi myöntää avustuksia veteraaneille tai veteraani- en leskille mm. silmälasien hankintaan sekä hammaslääkäri- tai muihin lääkärikuluihin. Hakijan on oltava Ristijärven Sotaveteraaniyhdistyksen jäsen (voi liittyä myös hakemusta tehdessä). Avustuksen myöntäminen edellyttää, että hakijan verotettavat tulot ovat enintään 1150 euroa kuukaudessa. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi kuitit kustannuksista sekä viimeisin verotustodistus. Hakemuksen tekemisessä avustaa veteraaniyhdistyksen sihteeri Martti Romppainen, puh. 044 531 0349.

VETERAANIYHDISTYKSEN TUKI

Ristijärven Sotaveteraaniyhdistys voi myös osaltaan tukea jäseniään mm. kustantamalla fysikaalista hoitoa, jalkahoitoa tai muuta kotiapua, sekä järjestämällä yhteisiä tapahtumia tai kuljetuksia maakunnallisiin tapahtumiin. Yhdistyksen kustantamat hoidot pyritään suuntaamaan veteraanien leskille, koska he eivät voi saada valtionkonttorin maksa- maa kuntoutusta.

YHTEYSTIEDOT VETERAANIAN ASIOISSA:

Veteraanasiamiehen tehtävänä on huolehtia sotiemme veteraanien lakisääteisten ja muiden etuuksien ja palvelujen toteuttamisesta maa- kunnan alueella. Veteraanasiamies toimii yhdyshenkilönä sotiemme veteraaneja koskevissa asioissa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän, Kainuun kuntien, seurakuntien, valtion viranomaisten ja veteraanijärjestöjen välillä.

Maakunnallinen veteraanasiamies **Reijo Inget** puh. 044 797 0310. Hakemusten täyttämässä Ristijärvellä avustaa Sosiaalitoimisto **Pirjo Heikkinen**, puh. 044 715 9319 Hakemusten palautus: Pirjo Hurskainen, Kuhmon terveysasema, Kirk- kotie 16–20, 88900 KUHMO Veteraaniyhdyshenkilö Ristijärvellä **Martti Romppainen**, puh. 044 531 0349

Koululaisten valokuvauskilpailu juhluvuoden kunniaksi

Koululla pidettiin itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi Kaunis kotimaani – valokuvauskilpai- lu, johon kaikki oppilaat saivat osallistua neljän kuvan sarjoilla. Pyrkimys oli saada kaikista nel- jästä vuodenajasta valokuva. Valokuvauskilpailun pääpalkinto oli järjestelmäkamera ja muina palkintoina ovat osallistumi- set Paltamon kansalaisopiston valokuvauskurssille. Kilpailutyöt olivat esillä Kyläkaivolla ja palki- tuista töistä tulee pysyvä näyttely Keskuskoulun tiloihin.

1.

Tytti Mikkosen kesäkuva kuva- sarjasta Kaunis Kotimaani 1. palkinto

2.

Netta Hälisen kevätkuva hänen Kaunis kotimaani kuvasarjasta. 2. palkinto

3.

Jesse Oikarisen kesäkuva , 3. palkinto

Lisäksi kunniainninnat saivat yksittäisistä hyvistä kuvista likka ja Sampo Laakso sekä Sanni Kar- jalainen.

Talvisodan päättämispäivän 78-vuotismuistotilaisuus Kajaanissa 13.3.2018.

Klo 17.30 Seppeleenlasku ja kynttilöiden sytyttäminen Talvisodassa kaatuneiden haudoille Kajaanin kirkkopihassa. Tilaisuuden kesto n. 45 minuuttia. Siirtyminen Kongressi- ja kulttuurikeskus Kaukametsään. Kahvitarjoilu veteraaneille ja lotille saattajineen sekä kutsuvieraille musiikkiopiston tiloissa. Muilla vieraila mahdollisuus omakustanteiseen kahvitteeluun ennen konsertin alkua Kaukametsän ravintolan tiloissa.

Klo 19.30 Lapin Sotilassoittokunnan "Talvisota" -teemakonsertti Kaukametsän salissa. Konsertin kesto on n. 1h 15 minuuttia, ja sisältää mm. kaikkien paikalla olevien sotiemme veteraanien ja lottien muistamisen konsertin lopussa.

Ilmoittautumiset kuljetus- ym. järjestelyjä varten Martti Romppaiselle, puh. 044 531 0349.

JOKIKYLÄSSÄ TAPAHTUU

Jokikylän kyläyhdistys järjestää **PILKKIKISAT la 24.3.2018 klo 12.00 alkaen Pieni-Pyhäntäjärven rannassa.** Opastus viitostieltä rantaan. Iso parkkipaikka ja puhvetti josta voi ostaa nokipannukahvia, makkaraa ym.

Sarjat: yleinen, aikuiset osallistumismaksu 5€, lapset/nuoret alle 15v. ilmainen.

Lisätietoja antaa **Kimmo Keränen 050-3523456, ja ML Ritola 0440683285**

Kalliokosken kierros pyöräilytapahtuma toukokuun 27. päivänä 2018. Laavukahvio silloin avoinna klo 9-15..

Yhdistyksen hallituksen jäsenet 2018:
Sirkka Kinnunen, pj. Marja-Leena Ritola siht.,
Pentti Tolonen rahast.h.

Kimmo Keränen, Anu Kempainen, Annamari Komulainen,
Aila Tolonen.

TERVETULOA PILKKIMÄÄN JA ULKOILEMAAN!

TUE KUNTAMME URHEILUSEURAN TOIMINTAA!

Jäsenmaksu: Alle 16-vuotiaat 5 euroa/henkilö.
16-vuotiaat ja yli 10 euroa/henkilö.
Kannattajajäsenmaksu 20 euroa.

Laita viestikenttään perheenjäsenten etunimet ja syntymävuodet jäsenrekisteriä varten. Tervetuloa mukaan toimintaan!

Saaja: Ristijärven Pyry
Tili: FI 89 5760 5140 0028 31

Liity jäseneksi Ristijärvi-seuraan!

Jäsenmaksu on 10,00 e/hlö
Ainaisjäsenmaksu 100,00 e
Kannattajajäsenmaksu 50,00 e

Jäsenmaksu maksetaan seuran tilille:

FI53 5760 5120 0082 87

Maksun saaja: Ristijärvi-Seura ry

Viesti: maksajan nimi, osoite tai sähköpostiosoite (jolloin voimme lähettää jäsenpostia)

Koulutettu hieroja
Seija Juntunen
Asematie 7, Ristijärvi
p. 050-5713994

Myös ilta-aikoja, lahjakortit
www.haltijantupa.fi

**RISTIJÄRVEN
SOTAVETERAANIT RY.**
Vuosikokous torstaina
1.3.2018 klo 14.00
seurakuntakodilla.
Hallitus kokoontuu
klo 13.30.

Haluaisin VALOKUVAN Ristijärvellä sijainneesta Ipatin kaupasta 1930-1940-luvuilta.
Yhteydenotot: 040 5915 820
Eero Poikela

**YHTEISLAULUILTA
Kyläkaivolla
ti 6.3.2018 klo 18:00.**
Järj. Ristijärven Kulttuuritapahtuma ry

Ristijärven kirkonkylän kyläyhdistys ry
**VIOSIKOKOUS
tiistaina
13.3.2018 klo 19**
Kylätalo Pyrylässä,
Verkkotie 11

**Kahvitarjoilu
Tervetuloa!**

**PÄÄSIÄISMYYJÄISET
torstaina
29.3.2018 klo 14-17.**
Myynnissä pääsiäisherkuja ym.
Tervetuloa!
Ristijärven Martat ry

Uvan
kyläyhdistys ry:n
**VIOSIKOKOUS
Kylätalolla su
4.3.2018 klo 13.00**
Vuosikokousasiat ja
sääntömuutos
TERVETULOA!

Ristijärvi **RISTIJÄRVELLÄ
TARJOLLA
MONENKOKOISIA
RIVITALO- JA PARITALOASUNTOJA**

Kysy lisää:
Ristijärven Vuokratatol Oy
Oiva Jansson
p. 044-7439344
oiva.jansson@ristijarvi.fi

- ☐ viihtyisiä
- ☐ lähellä palveluita
- ☐ rauhallisessa kirkonkylän lämpöjoissa
- ☐ luonnonkauniiden lenkkipolkujen vierellä

Ristijärvellä **MYYNNISSÄ
RIVITALOKAKSIO**

As Oy Kalliopelto B

- myydään tarjousten perusteella, hintapyykki 77 500 €
- hyvin varusteltu päätyasunto 56 m²
- oma sauna, lasitettu terassi
- autokatos kahdelle autolle
- valmistusvuosi 2006

Tarjoukset osoitteella:
Ristijärven Vuokratatol Oy
Aholantie 25, 88400 Ristijärvi - Lisätiedot: Oiva Jansson p. 0447439344

- * viihtyisä
- * lähellä palveluita
- * rauhallisen kirkonkylän keskustassa
- * luonto lähellä
- * lyhyt matka harrastuksiin

SAUKKOVAARAN RINTEET

Rinteet avoinna

- * lauantaisin ja sunnuntaisin klo 12 - 18
- * viikoilla 9 ja 10 joka päivä klo 12 - 18
- * edulliset hinnat
- * KAHVIO avoinna

Lisätietoja:
www.saukkovaara.com
saukko2015@gmail.com, p. 041 704 1422

Ristijärven ikäihmisten neuvontapisteiden aukioloajat kevät 2018

Ristijärvellä toimii ikäihmisille ja heidän omaisilleen tarkoitettu maksuton ikäihmisten neuvontapiste, josta iäkäs kuntalainen saa tarvitsemaansa tietoa, neuvontaa ja ohjausta.

Asiakasohjaaja on tavattavissa ilman ajanvarausta Yhteis palvelupiste Kyläkaivossa Aholantie 25, keskiviikkoisin 21.2., 7.3., 21.3., 4.4., 18.4., 2.5., 16.5. ja 30.5. klo 10.00 - 11.00.klo 10.00 - 11.00.

Asiakasohjaajan puhelinnumero on
**044 744 8192 ma – to klo 9.00 – 15.00 ja
pe 9.00 – 14.00**

sähköposti:
palveluohjaus.vanhuspalvelut@kainuu.fi

www.kainuu.fi

RiStaos
ristijärvi eura

Ristaos-lehti, ristijärveläisen kotiseutuhengen äänenkannattaja

Julkaisija: Ristijärvisseura ry

Toimituskunta: Minna-Liisa Laakso, Olavi Oikarinen, Pertti Raninen, Minna Pyykkönen

Painos: 1300 kpl

Paino ja taitto: Paltamon Kirjapaino Ky 2018